

från Normandi. Af hans förfäder hafva flere innehaft pärsvärdighet och gjort sig såsom krigare eller statsmän af fäderslandet väl förtjenta. I spädaste år taderlös, åtnjöt han undervisning i Eton's berömda läroanstalt. Efter fulländade studier tjenstgjorde han någon tid i Ostindien. Återkommen till Europa egnade han sig åt diplomati, innehade diplomatiska befattningar vid Tyska förbundsdagen i Frankfurt, derefter i Stockholm, hvarest han vistades i 10 år till år 1827 och slutligen i Turin. Varm vän af vetenskaper och konster, var det för honom en innerlig glädje att uppmuntra och kraftigt understödja deras idkare. Mycket from och kristligt ödmjuk, kände han granneligen den förbindelse, hvilken ålåg honom såsom af Gud begåfvad med många jordiska häfvor. Hans hand var derföre alltid öppen och man märkte lätt huru glad han var att kunna gifva och hjälpa, trösta och ställa till rätta. Han lade sig synnerlig vinning om att på bästa sätt sörja för sina talrika underhafvande, inrätta skolor och hjälpa de fattiga, af hvilka han var mycket älskad. Valspråket i hans gamla vapensköld var: "In cœlo firmitas" (i himmelen trygghet) och man hörde honom stundom för sina förtrogna vänner uttala sin glädje öfver den påminnelse, som äfven deri låg om ringheten af allt jordiskt och nödvändigheten att söka sin enda trygghet och styrka hos Gud. Efter några dagars sjukdom afsomnade han stilla i Florens den 22 nov. 1864 och hans stoft förvaras i Carrick on Shannon på Irland. Hans efterlemnade enka M:rs Christina S:t George, född Hallberg, är från Sverige.

Jag har denne vördnadsvärde och utmärkte mans frikostiga understöd att tacka för att jag kunnat under några och tjugo år egna mig åt svensk språkforskning och flera gånger under resor i främmande länder inhemta kännedom om dervarande folkspråk. Om detta svenska dialektlexikon har någon förtjenst, tillkommer den hufvudsakligen honom, som hyste det lifligaste deltagande för detta språkverk och frikostigt understödde författaren under dess mångåriga utarbetande.

Vårt folkspråk är hufvudkällan för

vårt skriftspråks ordförråd och utan tvivel en guldgrufva för dess riktande. Liksom det åligger skriftspråket att, såvidt möjligt är, afhålla sig från främmande ord, så måste riksspråket utbildas, uppfriskas och föryngras derigenom att det ur folkspråkets rikhaltiga ordförråd upptager och med sig införlifvar de ofta uråldriga, kraftiga och uttrycksfulla ord, som i de flesta af våra landskap ännu brukas. Äfven med tillämpning på vårt tungomål förtjenar Luthers yttrande att påaktas: "Man muss nicht die buchstaben in der lateinischen sprache fragen, wie man soll deutsch reden; sondern man muss die mutter im hause, die kinder auf den gassen, den gemeinen mann auf dem markte darum fragen und denselben auf das maul sehen, wie sie reden".

Svenska landskapsmålen innehålla tusentals särdeles uttrycksfulla ord, som vårt skriftspråk ej använder. En stor del af ifrågavarande ord brukas i nästan alla våra landsorter, utgöra stycken af svenska folkets tungomål, måste derföre nödvändigt anses tillhöra vårt riksspråk och upptagas i en ordbok öfver svenska språket, ehuru de hittills sällan användts i bokspråket eller alls icke fått inträde i den förnäma världens salar. Det vore derföre icke blott orättvist, utan äfven oklokt och skadligt, om man fortfarande ville i skrift skräda dessa ord, som nästan i hela vårt land af svenska folket brukas. Det innebure en orättvisa, emedan det i de flesta fall är så beskaffadt med dessa ord att de höra till det dyrbara språkarf, som våra fäder lemnat oss. Det vore äfven oklokt och skulle medföra skada för vårt kära modersmål, när dessa af många ringa aktade landskapsmål just utgöra det sanna underlaget för riksspråket, föryngrande och riktande det under de vexlande tidehvarfven. Det högre skriftstället skulle derigenom komma att sakna många uttrycksfulla ord och skaldernas framställning många träffande bilder samt nödgas, enligt Tegnér's uttryck, måla blott med vattenfärger. Om det högre umgängets ton oförståndigt fortfarande skulle försmå att använda uttrycksfulla, äkta nordiska ord, som talas i folkets ringa hyddor, bör väl detta ej vara något hinder för svenska författare att gagna sådana ord, hvilka med allt fog förtjena att användas.